

به ناوی خوای به خشه‌رو دلاوا و دل لاوین

یاد وریز دانان بو قاله مه‌ره

میوانانی به‌ریژ درود و ره‌حمه‌تی خواتان له‌سه‌ر بی ئیمه‌ئه‌مرو هه‌ینی ۱۳۸۸/۳/۸ و ۴ جومادی سالی ۱۴۳۰ و ۲۹ مه‌ی ۲۰۰۹ ز له‌مزگه‌تی ئه‌بولفه‌زل له‌تاران کوپینه‌وه بو یاد و ریژدانان له‌خوالیخوشبو قاله‌مه‌ره (قادر عبدالله‌زاده) هونه‌ر وه‌ری، گه‌وره ششمال ژنی کورد. به‌قسه‌ی پوشکین: (چلون بژی مه‌رجه، نه‌ک چه‌نده بژی)، قاله‌مه‌ره به‌پیاو چاکی و به‌که‌لک گه‌یانده‌به‌ته‌وه که‌ی ژیاوه. باوه‌ری به‌خوی و به‌هونه‌ره که‌ی هه‌بوو، هه‌ر بو‌یی ششماله‌که‌ی پروته‌ژی به‌له‌هاه‌نگی ره‌سه‌نی نیو کورده‌واری و تال و پویی نامو و بیگانه‌ی پیوه‌نه‌بوو. له‌سالی ۱۳۴۸ ی هه‌تاوی که‌ زاینخوازی ده‌وره‌ی فه‌وقی لیسانس (: کارشناسی ئه‌رشه‌دی) زانکو‌ی تاران بووم، به‌ریژ سولتانپور خه‌لکی شاری بوکان، که‌ئه‌ویش زاینخوازبوو، نه‌واریکی قاله‌مه‌ره‌ی به‌دیاری پیدام، له‌حوزوری ئیوه‌دا، ده‌مه‌وی چریکه‌و چپروکی هه‌ی شوان هه‌ی شوانی ئه‌و نه‌واره‌تان بو بگیرمه‌وه، شوانی گوندی ئه‌ویندارو عاشقی کیژه‌ کوردی ده‌بی و شمشالی بولی ده‌دا و شوانه‌به‌و کیژه‌ ده‌لی ئه‌گه‌ر له‌که‌ژو کیژو که‌ندوکوسپی بو میگه‌له‌مه‌ره‌که‌م، هاته‌پیشی ئه‌م چریکه‌ره‌مزی‌یه، به‌ششمال ده‌خوینم، ده‌بی تو خه‌لکی ئاوابی تی بگه‌یینی تا بین به‌هاوارمه‌وه، روژی له‌روژان ئه‌وکیژه‌گۆزه‌هه‌لده‌گری تا له‌کانی ئاوبیتی، گوپی له‌شمسالی هه‌ی شوان هه‌ی شوان، ده‌بی، ته‌ماشاه‌ده‌کاخه‌لکی ئاوابی له‌موچه‌و مه‌زارا خریکی کارو کوپیره‌وه‌رین و به‌وزوانه، خه‌لکی بو ئاماداره‌نابی تابجن به‌هاواری شوانه‌که‌وه، ئه‌و کچه‌ژیره‌(توریتی): توبه‌ره‌یی ده‌س ده‌اتی و پری ده‌کاله‌خوله‌میش و به‌ره‌و چیا و دولی که‌ده‌نگی هه‌ی شوان هه‌ی شوانی، لی ده‌بیسرا، به‌په‌له‌روپی و له‌ریگا به‌هه‌ر دو ده‌س خوله‌میشی به‌ده‌م بادا پرش و بلاو ده‌

کرده وه، دز و چه ته کان، که میگه له مهره که یان وه پیش خودا بوو تا به تالان بییهن و شوانه شیان به دیل گرتبوو، کاتی له دوره وه چاویان به و ته پ رتوزه زور و زه وه ننده کهوت، وایان زانی سواره یی فره به غار دین، له ترسا، میگه له ران و شوانه یان، به جیی هیشتوو به له ز خویمان دهر باز کرد و خویمان شارده وه. ئیوه که می بیرله کاری ئه و کیژه بکه نه وه که چهنده به ژیری و له کارزانی و به په له، هم شوانه و هم رانه که ی له دهس چه ته ودز، رزگار کردوه، قاله مهره له و ئاههنگه شمشا له دا، ئه قل و له کارزانی و مشور خووری ئه و کیژه و ئافره تی کورد به جوانی نیشان ده دا، که له کاتی ته نگانه دا، چهنده به کار و کارایه و ده توانی خزمهت به خه لکی و نیشتمانی بکا. شمشاله که ی قاله مهره پروته ژری یه، له نوکته ی وردو جوان و به که لکی کورده واری و ئاداب و رسومی باوی نیو کورده واری، له نیو شمشالی خویدا به ره سه نی تو ماروزه بیت کردوه. میوانانی به ریژ باشه بزاین که شمشالی کوردی ودمی هه یه و موقه ده سه. ده گیر نه وه کابرایی ده بیته سه رتاشی پادشایی، ئه و پادشایه، شاخی هه بووه و هه ره شه ی له سه رشه تا که، کردوه، ئه وه به که س نه لی، کابرای سه ر تاش ئه وه له دلیدا بوته گری، روژی ده چیته سه یران له چه گه نستازیکدا، نه ی (قامیشی) ده بری و ته ماشا ده کا، ناوه که ی هولول و کونه، ده چیته، ده م چالای سهر ده کا به نیو چا لآوه که دا و فو به قامیشه که دا ده کا و ده لی: (پاشا ۲ شاخی هه یه) له پاشان خه لکی ده نگ خوش، گاتا و گازه ی ئاویستا کتییی زه رده شت پیغه مبه ریان به ونه ی و شمشاله خویدوه و دوای ئه وه، و توو یانه، ئه م بلویر و شمشاله، چون گاتا و گازه ی تیدا خویدراوه، مدفهرکه و ودمی هه یه، له پارچه ی سه و زیان پیچاوه و له سه ر تاقچه یان داناوه، هه روه ک موسولمانان قورئانی پیروز له پارچه ی سوز و قه نه وز ده گرن و له تاقچه ی مال و هو ده ی نشیمه ن، دای ده نین.

شتی تر که پیویسته ئامازه ی بو بکه ین ئه مه یه خه لکی سواری ئه و بلویر و شمشاله بوون و (نه ی سواری یان) پیی کردوه، بوویته بالول عومهر سه یره فی سو فی ئه بوو و هه یب که

له ۱۹۰ مانگی و ۸۰۶ زاینی ژیاوه، له کاتیکدا به گژ هارونه ره شید - ی عه بیاسی دا چوووه که بوچ وای بی به زه یی یانه خه لکک نه زیهت و نازار ده دهی و زولم و روز له خه لکی ده که ی. چوووه (نه ی سواری) کردوه، یانی چلون حه زره تی محمه د پیغه مبه ری خوا (د - خ) سواری بوراق بووه و چووته خزمهت خوا، منیش (: بالول) به سواری نه م (نه یه) ده چمه لای خوا و شکایت ده که م که هارونه ره شید، خوئی له که ری داوه و زولم و زور له خه لکی ده کا، تا خوا له نیوت ببا و ته فرو تونات بکا. نه گر به وردی بیر بکه ینه وه، (۲ و دم و قیداست) بو شمشال و بلویتری کوردی له به رچاو، گیراوه، که ئاو یستای، تیدا خویندراوه و ۲ ههروه ک بوراق سواری بولای خوا پیی کراوه.

ئه وه یه حه کیم مه وله وی کورد، فهرمویه تی:

چو، بوودی، بیستی، کریا دریاوه هاته وه حه لقه ی دهر هه ره مه له ریاوه.

گول واژه ی (ته ی سه وار) له شیعی نه م شاعیرانه شدا، ئاماژه ی پیی کراوه.

۱ - حه زره تی نالی که فهرمویه تی:

دیده نیگهبانی یار، ناله ی دل نه ی سوار

تییی سریشکم هه زار ئاهه عه لمرداری من.

۲ - گولشه ی کوردستانی:

هر طرفی نی سوار به افسون راه به هر شیر، شهسواری گرفته.

۳ - ساییی نه وزیری:

چون طفل نی سوار به میدان اختیار در چشم خود سوار ولیکن پیاده ایم

....

وارث بهلول من نی سوار در منزل سلطنت و ملک نیاید بکار.

سه رچاوه یاد داشته کانی (شه پوئل)، کتییی خونیاگه ری و موسیقی، نوسراوی مری

بووه یس و هیتری جورج فارمیر، ته رجه مه به فارسی بیه زاد باشی چاپی ۱۳۶۸ هه تاوی

و دپه‌خودا، دایره‌تولمه‌عارفی بوستانی به‌عه‌ره‌بی چاپی لوینان سالی ۱۹۸۴ز، جاحیز، نه‌ی شابوری، راغیب، کوری جه‌وزی له‌ئه‌عه‌روفدا، کوری عه‌ره‌بی له‌باسی (به‌هالیل و به‌هله‌دا، مه‌وله‌وی له‌شه‌مسی. نه‌وزیریدا، یا فعی له‌چریکه و چیروکی که پیوه‌ندی به‌بالوله‌وه، هه‌بووه، قازی نوره‌للا شوشته‌ری له‌بن ناوی شیخی فازللی واسیلی قسه‌ی تازه، له‌باره‌ی بالوله‌وه، ده‌گیرینه‌وه که بالول به‌عالمیکی فره‌زانا و ژیر، داناوه، که جار‌جار بوته‌می‌کردنی هارونه‌ره‌شید، خوئی له‌شیئی داوه و قه‌سیده‌ی (فه‌یاشیه‌ی) بالول ده‌نگی داوه‌ته‌وه - هه‌روا بروانه‌دیمیاتی، کوری شاکیر، کوری ته‌غری بوردی، حه‌مدوللا موسته‌وفی، مه‌حمودی موته‌ده‌یین، ناغا میرزا‌علی سه‌در، جه‌واهیرو لکه‌لام، ئیعتما‌د سه‌لته‌نه ... و کو‌مه‌له و تارئی، وارگه‌و ناودارانسی کورد، نوسراوی (شه‌پوئل) به‌رگی ۳. باشه‌بزاین له‌و سه‌رچاوه‌ناو براوانه و له‌کتیئی عه‌ره‌بیدا ناوی ۷ بالول براون که کوردن، بالول کوری جه‌مشید دونبولی، بالول ناودار به‌حاجی به‌گ کوری ئه‌میر فره‌یدون ئه‌میر قلیچ که حاکمی نازربایجان و کوردستان و ئه‌رمه‌نستان بووه. بالول کوری ئه‌لوهند، بالول ئه‌بووه هیب سه‌یره‌فی که (نه‌ی سواری) کردوه، بالولی خاریجی که به‌دژی هیشام راساوه و له‌موسله‌وه تاکوفه‌ی هیناوه‌ته، بن‌چوکی، بالولی شولی که عارفی ناودار بووه و کوری به‌توته‌ی ته‌نجه‌لی له‌لورستان چاوی پیکه‌وتوه و عه‌شیره‌تی کوردی شولی له‌ناوچه‌ی جه‌هروم فره‌ن و بالولی کاکه‌بی (پارسان) که له ۱۷۰ تا ۹۳ مانگی ژیاوه و شیعی‌ی به‌کوردی لی‌جیماوه.

له‌روژه‌هینی ۱۳۸۸/۳/۸ و ۲۰۰۹/۵/۲۹ زو ۴ و جیمادی ۲ سالی ۱۴۳۰ له‌سه‌عاتی ۴ دوانیوه‌رو، له‌لایه‌ن کو‌مکار-ی کوردانی تاران پرسه و سه‌ره‌خو‌شی بو‌قاله مه‌ره‌سازدرا بووه، به‌ریژان دوکتور بایه‌زید مه‌ردوخ‌ی قسه‌بیژی به‌ره‌ی یه‌ک گرتووی کورد له‌تاران و به‌ریژ صالح نیک به‌خت وه‌کیلی پله ۱ دادگوسته‌ری و به‌ریژ دوکتور علی‌شه‌مشی بورهان و به‌ریژ موه‌هندس جه‌مالی تاها مودیر عامیلی کو‌مکاری کوری کوردانی تاران و به‌ریژ موه‌ندیس شایسی ئوستانداری پیشوی کوردستان (: شاری سنه)

له جی پرسیه داران دانیشتون و به خیرهاتنی خه لکیان ده کرد و ئهوانه‌ی له یاد و ریژ دانان بو قاله مه‌ره، ئه‌و هونه‌روه ره، گه‌وره شمال ژهنه‌ی کورد، قه‌سیان کرد: ئه‌م به‌ریژانه بوون: جه‌عفه‌ری ئه‌فخه‌می، صالح نیک به‌خت، دوکتور شه‌مش بورهان، موه‌ندیس جه‌مالی تاه‌ا، صدیق ئیسلامی، عه‌زیز محمه‌دپور، سه‌لاح سوژان، په‌رویزی حه‌یبی گه‌رینه‌ری کاری پرسه‌داران و (شه‌پۆل) و...

میوانانی به‌ریژ ده‌لین: ئه‌رده‌شیری بابه‌کان، وه‌زیره‌که‌ی ناوی ژه‌نگه‌شاوران بووه، ژه‌نگه‌بوته‌شه‌نگه، هه‌روه‌ک شه‌نگه‌بیری، ئه‌حمه‌ده‌شه‌نگه، واژه‌که‌کوردیه، ئه‌رده‌شیر ده‌لی باوکه‌م ساسان و باوه‌گه‌رم بابه‌ک (باوه‌ک) له‌مه‌عبد بوون و عیاده‌تیان کردوه که‌وابوو من (ئه‌رده‌شیر) فه‌ری ئیژه‌دیم هه‌یه، ده‌ی ئیمه‌ی کوردیش ده‌چینه‌مزگه‌وت و عیاده‌ت ده‌که‌ین و خواش فه‌رمویه‌تی (ولقد کرمننا بنی آدم)، به‌م پییه‌ئیمه‌ی کوردیش دارای فه‌ری ئیژه‌دین ولای خوا به‌ریژ و به‌قه‌در و حورمه‌تین، ئه‌مه‌که‌رامه‌تی زاتی یه‌بو ئیمه‌ و دیاره‌له‌ریگای دینداری و چاکه‌ و چاکه‌کردن و خویندن و خزمه‌ت کردن به‌خه‌لکی، که‌رامه‌تی ئیکتیسایسشمان هه‌یه، ده‌ی که‌وایه‌ئیه‌ی کورد، که‌رامه‌تی زاتی و که‌رامه‌تی ئیسکتیسایستان هه‌یه‌جا باوه‌رمان به‌خومان هه‌بی و ریژی یه‌کتر بگرین و یه‌کیه‌تی و وه‌حده‌ت له‌نیوخوماندا به‌دی به‌ینین تا سه‌رکه‌وین، فایده‌ی وه‌حده‌ت کاری گه‌ره: تو‌ورد بیر بکه‌وه‌سیغاری بگره‌به‌ده‌سه‌وه‌وه‌له‌نیوه‌راستی هاویندا بیده‌به‌ریشکی گو‌ی روژ، سیغاره‌که‌، گرناگری، به‌لام. ئه‌گه‌ر زه‌ره‌بینی بده‌یته‌به‌رگو‌ی روژ و سیغاره‌که‌یش له‌ژیر زه‌ره‌بینه‌که‌دا، راگری فره‌زو، سیغاره‌که‌گرده‌گری و دوکه‌لی لی هه‌لده‌ستی، چون زه‌ره‌بینه‌که‌، ئه‌نیژی و ته‌وژمی تیشکی گو‌ی روژی له‌خویدا کو‌کردوه‌ته‌وه‌ و ئیمه‌یش ده‌بی، وه‌هاپشت بده‌ین به‌پشتی یه‌که‌وه، دژو دوژمان نه‌توانن، خو‌بخزینه‌نیوانمان و ره‌خنه‌مان تی‌بکه‌ن.

به‌ریژه‌وه‌ دوکتور محمه‌د صالح ئیبراهیمی (شه‌پۆل) موته‌رجیم و موفه‌سری قورئان به‌زمانی شیرینی کوردی.